

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Угоднікова О. І.

Механізми державного регулювання недержавної освіти при підготовці фахівців у галузі туризму та готельно-ресторанного господарства 114

Колтаков В. М., Колесник Л. О.

Відсутність стратегії модернізації недержавної освіти України як проблема..... 116

Пальм Н. Д.

Стан та розвиток недержавної вищої освіти в Україні..... 119

Шантырь Е. Е., Кривонос А. А.

Актуальные социально-психологические аспекты негосударственного образования в Украине..... 121

Лісовська Ю. П.

Законодавче забезпечення сучасної геодинаміки в інноваційному кіберпросторі: системний метод аерокосмічного моніторингу 125

Веклич В. О.

Зміна концепції вищих навчальних закладів України приватної форми власності за сучасних умов 128

Кузнецова Ю. В.

Інноваційна діяльність недержавних закладів вищої освіти як фактор забезпечення високої якості підготовки фахівців 131

Яровой Т. С.

Реалізація інтересів недержавних закладів вищої освіти України: цивілізоване лобіювання як єдина альтернатива корупції..... 134

Найдьонов І. М.

Місце і роль недержавних ВНЗ у наданні освітніх послуг 136

Morales G. P.

Educational non-governmental sector: a cross-sectional study of the educational system of minority leagues Ukraine and Ecuador: politicals, laws and organizational principles of operating management 139

Коцюк В. Д., Коцюк Н. В.

Співвідношення державних та недержавних закладів вищої освіти в країнах Європи..... 143

Remache A. P., Celi S. F.

El uso de internet para la gestión universitaria 146

Jurado Pruna F. X.

Las microempresas y su relación con las tecnologías de Información 149

Carrera J. F.

Globalization, culture and changes in higher education Institutions 154

Monteros E. R.

El papel de la enseñanza artística (música) en el diseño curricular en la enseñanza de nivel básico y medio en países con sociedades de conocimiento emergentes 159

Головач Н. В.

Організація профорієнтаційних послуг у недержавних закладах вищої освіти 163

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРЕСІВ НЕДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗОВАНЕ ЛОБІЮВАННЯ ЯК ЄДИНА АЛЬТЕРНАТИВА КОРУПЦІЇ

Зі здобуттям Україною незалежності розпочався бурхливий процес становлення вітчизняної ринкової економіки, що не оминув і таку, вкрай важливу сферу суспільних відносин, як освіта в цілому та вища освіта зокрема. Сектор вищої освіти, адаптуючись до економічних, соціальних, світоглядних змін, що відбувалися у суспільстві з середини 1980-х років, а особливо — після 1991 року, значною мірою змінював свою структуру. Так, наприклад, статистичні дані свідчать, що кількість навчальних закладів I–II рівнів акредитації у 2015 р. дорівнювала 371 заклад проти 742 середніх спеціальних навчальних закладів у 1990 р. Натомість, кількість закладів університетського рівня (університетів, академій, інститутів) за аналогічний період, зросла на 90 % [1]. Така тенденція, на нашу думку, передусім була обумовлена прагненням широких мас населення здобути вищу освіту, в тому числі за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, оскільки конкурс на місця у вищих навчальних закладах радянського часу був надто високим. Додатковим фактором стала поява нових (менеджмент, рекламна діяльність тощо) популярних спеціальностей. То ж, якщо на 1990/1991 навчальний рік кількість студентів у ВНЗ III–IV рівня акредитації в Україні становила 881 тисячу осіб, то вже у 1997/1998 навчальному році вона перетнула мільйонну межу, а в 2007/2008 навчальному році сягнула історичного максимуму — 2 мільйони 372 тисячі осіб [2]. Ще однією тенденцією вітчизняної освітянської сфери стало виникнення та поширення вищих навчальних закладів недержавної форми власності — комунальної та приватної. Станом на початок 2017–2018 навчального року в Україні діяло 289 університетів, академій, інститутів, з яких 199 були державної форми власності, 13 — комунальної, а 77 — приватної. На той момент у ВНЗ комунальної форми власності навчалось 23 тисячі студентів, у ВНЗ приватної форми власності — 105 тисяч студентів [3, с. 30]. Таким чином, за роки незалежності в Україні сформувався потужний сектор вищої освіти, представлений, в тому числі навчальними закладами недержавної форми власності.

Наявність великої кількості навчальних закладів різних форм власності, безумовно, сприяє формуванню конкурентного освітнього середовища, що у свою чергу позитивно впливає на якість надання освітніх послуг. Саме так подібна ситуація виглядає в ідеалізованих теорії. На практиці ж, вищі навчальні заклади державної, комунальної, а особливо — приватної форми власності, перебувають в завідомо нерівних конкурентних умовах. 128 тисяч студентів, що здобувають освіту у вищих навчальних закладах недержавної форми власності фактично обмежені у свої правах, зокрема, частково (у випадку з ВНЗ комунальної форми власності) або повністю (у випадку з ВНЗ приватної форми власності) обмежені у можливості навчатися за рахунок коштів державного бюджету. Проблему справедливого розподілу “бюджетних місць” між ВНЗ різних форм власності неодноразово піднімали на найвищому державному рівні. Так, ще у 2014 році тодішній Голова профільного парламентського комітету Лілія Гриневич проголошувала: “Приватні навчальні заклади в українській освітній системі живуть у значно жорсткі-

ших конкурентних умовах, аніж вищі навчальні заклади державної форми власності, оскільки, не мають гарантованої державної підтримки. І для нас, розробників, однією з базових цінностей, закладених в Законі “Про вищу освіту” став конституційний принцип рівності форм власності. Це знайшло відображення у можливості приватних навчальних закладів претендувати на державне замовлення” [4]. Згодом, ініціативу підтримав тогочасний Міністр освіти і науки України Сергій Квіт, який коментуючи норми нового закону відмітив, що “головним нововведенням стане можливість отримання державного замовлення на підготовку фахівців не тільки державними ВНЗ” [5]. Однак, за минулі роки проблему так і не було вирішено. ВНЗ державної форми власності й далі користуються максимально сприятливими умовами, отримуючи суттєві конкурентні переваги, що у свою чергу знижує якість надання освітніх послуг та створює додаткові корупційні ризики. Студенти таких ВНЗ, які навчаються за кошти фізичних чи юридичних осіб часто мають можливість після першого ж курсу за хабар отримати омріяне “бюджетне місце”. Та найголовніше — ні керівництво, ні колективи ВНЗ недержавної форми власності, ні студенти, які в них навчаються, не мають дієвого механізму відстоювання своїх законних прав та інтересів.

Ситуація з корупцією в Україні давно перебуває в полі зору вітчизняних науковців, які неодноразово наголошували на проблемі її всеохоплюючого поширення [6] та безкарності [7]. Однак, не дослухаючись до їх думки, вітчизняні законотворці раз-по-раз зводять протидію корупції до прийняття нових нормативно-правових актів та формування нових антикорупційних органів. Натомість, ефективно протидіяти корупції можна силами тих, хто страждає від її наслідків. Достатньо прийняти Закон України “Про лобізм”, який дозволить, серед іншого, вищим навчальним закладам недержавної форми власності відстоювати свої законні права та інтереси [8]. А результатом такого процесу стане не лише розширення вибору для абітурієнта, але і підвищення якості надання освітніх послуг, зростання інвестиційної привабливості України, як держави, що створює справедливі конкурентні умови для бізнесу, зокрема в такій важливій галузі як освіта і наука.

Джерела

1. Голубчикова, Ю. В. Статистичний аналіз динаміки та стану розвитку ВНЗ України [Текст] / Ю. В. Голубчикова, А. З. Підгорний // Статистика — інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 3. Частина I — Одеса, ОНЕУ. — 2017. — С. 7 — 14.
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html
3. Статистичний збірник “Вища освіта в Україні” Київ, 2017 р. 297 с.
4. Приватні ВНЗ зможуть отримувати держзамовлення: Реформа вищої освіти. Портал Освіта.ua 21.09.2014 — URL: <http://osvita.ua/vnz/reform/42886/>
5. Приватні вищі навчальні заклади у 2016 році отримають державне замовлення: Про це на своїй сторінці у соцмережі Facebook написав Міністр освіти і науки України Сергій Квіт. 25 вересня 2015 р. URL: <http://vnz.org.ua/novyny/vstup/8405-pryvatni-vyschi-navchalni-zaklady-u-2016-rotsi-otrymajut-derzhavne-zamovlennja>
6. Литвиненко В. І. Мета та принципи діяльності суб’єктів протидії корупції // Форум права. 2015. № 4. С. 162–168.
7. Romanenko Y. A., Shchokin R. G. Corruption independence in Ukraine // Public management : collection. — № 4 (9) — September 2017. — Kyiv : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — р. 182–194.
8. Яровой Т. С. Цілі та функції лобістської діяльності в Україні: реалії сьогодення та еволюційний прогноз / Тихон Сергійович Яровой // ДП “Видавничий дім “Персонал” — Публічне Урядування — Public Management. — 2018. — № 1 (11). — С. 335–343.